

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep,
0030 Oslo

postmottak@kkd.dep.no

Vår dato
01.10.2009
Deres dato
01.09.2009

Vår referanse
Deres referanse
2009/03784
ME/ME3 CHR:MK

Vår saksbehandler
Haakon Gjesdahl

Stortingsmelding om digital radio – skriftlig innspill i forkant av høringsmøte

Vi takker for Kultur- og kirkedepartementets invitasjon til høringsmøte 6. oktober d.å. om den varslede stortingsmelding om digital radio.

Vi vil i det følgende gi innspill med utgangspunkt i de spørsmål Kultur- og kirkedepartementet har bedt om høringsinstansenes synspunkter på. De spørsmål Norkring ikke har kommentert innebærer kun at vi ikke har synspunkter på nåværende tidspunkt. Både i forhold til de spørsmål vi ikke besvarer og de spørsmål vi inngir synspunkter på i dette brev, bistår vi gjerne med og forbeholder oss retten til å gi ytterligere innspill frem til ferdigstilling av stortingsmeldingen i 2010.

- *Bør myndighetene bidra aktivt til digitaliseringen av radiomediet?*
 - *Hvilke samfunnsøkonomiske, konkurransepolitiske, forbrukerpolitiske og kulturpolitiske hensyn taler for og i mot et statlig initiativ?*

I likhet med digitaliseringen av det analoge bakkenettet for fjernsyn mener Norkring at myndighetene bør bidra aktivt til digitalisering av radiomediet. Å videreføre FM utover 2014 vil innebære behov for reinvesteringer og kostnader knyttet til oppgradering/modernisering av det analoge sendenet. Rent samfunnsøkonomisk virker det derfor fornuftig med en gradvis overgang til digital radio.

Å sikre befolkningen tilgang til et bredt og mangfoldig radiotilbud er det viktigste forbruker- og kulturpolitiske hensyn som taler for en overgang til digital radio. Dette gjelder ikke bare tilgang til et bredt innholdstilbud fra NRK, men også i forhold til lokalradioenes utbredelse og de kommersielle radiokanalenes variasjon i innholdstilbudet. En digitalisering av radiomediet vil føre til økt konkurranse på innholdssiden ved at digitaliseringen gir mulighet for å tilby flere kanaler enn i dag.

- *Er det andre samfunnsmessige hensyn som har betydning for dette spørsmålet?*

Distriktshensyn taler for at størst mulig andel av befolkningen, både der folk bor og ferdes, får ta del i og glede av digitaliseringen av radiomediet. Norkring mener derfor at det bør være en grunnleggende premiss for digitaliseringen – og i hvert fall for å sette en fast dato for avvikling av FM - at befolkningen opplever en digital merverdi, jf. nedenfor. Den digitale merverdi var også en sentral forutsetning for Stortinget forut for digitaliseringen av det analoge bakkenettet for fjernsyn.

Også beredskapshensyn vil ha betydning for dette spørsmålet, se nærmere nedenfor.

- *Dersom myndighetene skal bidra aktivt til digitalisering av radiomediet, hvilken strategi bør velges?*

- *Bør det settes en fast dato for avvikling av FM?*

Norkring ønsker som nevnt av hensyn til et mangfoldig radiotilbud at FM-sendinger avvikles på lengre sikt. Hvorvidt det bør settes en fast dato for avvikling av hele FM-nettet, er et mer komplekst spørsmål som ikke nødvendigvis kan besvares likt for alle kanaler dette er aktuelt for. Blant annet bør det legges en plan for utskiftning av mottakspopulasjon for analog radio ("emigreringsstrategi") og en plan for hvordan en sikrer nødvendig hensyn til beredskap. Utover å vurdere en fast slukkedato for hele FM-nettet bør det videre inngå i vurderingen hvorvidt avvikling av analoge radiosendinger bør skje trinnvis, på regional- eller landsbasis mv.

- *Bør en eventuell dato suppleres med andre kriterier knyttet til for eksempel hvor stor andel av husstandene som har digitalt mottak, digital merverdi, dekningsgrad, kvalitet på signal mv?*

Uten at det legges en plan for en fullstendig eller gradvis overgang til digital radio, er det ikke realistisk at radiomediet i overskuelig fremtid vil oppnå et slikt opptak av digitale mottakere i befolkningen som frem til nå har vært lagt til grunn som myndighetspremiss for avvikling av FM. Norkring mener det er helt avgjørende at befolkningen sikres en digital merverdi ved en overgang fra analog til digital distribusjon av radio. Radiolyttere bør oppleve en vesentlig økt nytte og forbedring i tjenestene for å motiveres til å skifte fra analog til digital radio. En slik digital merverdi kan oppnås ved ulike typer suppleringskriterier, for eksempel ved krav om tilgang til flere radiokanaler enn lytteren har i dag, tilrettelegging for elektronisk programguide, bedre geografisk og/eller innendørs dekning enn i dagens FM-nett mv.

Uavhengig av et eventuelt kriterium om digital merverdi, bør forbrukerne som et minimum sikres en like god dekning som i dagens distribusjon av FM før de analoge sendingene avvikles.

Den britiske regjering (ved kulturdepartementet) foreslo et tilsvarende "minimum" andel opptak av digitale mottakere i befolkningen som forutsetning for å avvikle FM, i tillegg til krav om at digital radio skal ha like bra dekning som dagens FM-nett, samt at lokal DAB har oppnådd 90 pst. dekning på hovedveiene og blant befolkningen.

I den endelige rapporten fra regjeringen¹ tildeles Ofcom en rekke oppgaver for å få fortgang i og samtidig overvåke digitaliseringsprosessen. Målet er at i hvert fall BBC skal ha en digitalradio dekning tilsvarende FM innen 2014, og at myndighetene kan offentliggjøre et endelig 'digital radio program' innen 2015. De opprinnelige minimumskravene for å avvikle FM er bl.a. supplert med et myndighetsinitiativ for å samarbeide med bilindustrien i UK (og tilsvarende initiativ for å utvikle en felles tilnærming til digital radio er gjort vis-à-vis europeiske samarbeidsland og EU Kommisjonen) med sikte på at alle nye biler leveres med digitale radiomottakere i løpet av 2013.² Samtidig legges opp til en viss fleksibilitet og mulighet til å revurdere målene/kravene rapporten setter avhengig av hvordan digitaliseringen av radiomediet lykkes.

- *Andre tema*
 - *Hva slags konsesjonsregime bør man velge for digital radio?*

Norkring er opptatt av at et eventuelt konsesjonsregime for digital radio utformes så fleksibelt som mulig der det tas hensyn til at frekvensressursene ikke i samme grad som ved analog distribusjon er

¹ Digital Britain Final Report (juni 2009).

² Erfaringsmessig er bilen det stedet folk flest lytter mest på radio. Eksempelvis er radiolytting i bil estimert til å utgjøre ca. 20 pst. av total radiolytting i UK.

et knapphetsgode. Norkring viser til det regelverket som har trådt i kraft for formidling av digitalt lokal-tv ved revisjon av kringkastingsforskriften, og som eventuelt kan danne et utgangspunkt for hvordan fremtidens digitale radiokonsesjoner utformes.

- *Hvilken dekningsgrad bør det stilles til hhv. NRKs og de kommersielle aktørenes tilbud?*

Lytterne bør få en dekningsgrad som tilsvarer dagens FM- distribusjon, og dette bør gjenspeiles i vilkårene som stilles til hhv. NRK og de kommersielle aktørenes tilbud.

- *Finnes det alternative teknologier til DAB?*

Ja. Vi forholder oss nøytralt til de ulike teknologier for digital radio.

- *Bør det legges til rette for en overgang til DAB + i DAB-nettet?*

Ja. Særlig gjelder dette når andre toneangivende land i Europa ønsker å legge til rette for DAB +³. Ved storskalaproduksjon av digitale radiomottakere vil kostnadene for et radioapparat reduseres betraktelig. Dessuten vil slik tilrettelegging innebære at en kan lytte til digital radio i egen bil på reiser til land utenfor Norge som har gått over til DAB +.

- *Hvordan kan beredskapshensyn ivaretas?*

Da beredskapshensyn er relatert til både høy dekningsgrad og høy mottakerpenetrasjon i befolkningen, ser vi det som hensiktsmessig at NRK P1 videreføres i lengre tid enn øvrige FM-kanaler inntil disse kriteriene er tilfredsstillende oppfylt

Med vennlig hilsen
for Norkring AS

for Torbjørn Ø. Teigen
Administrerende direktør

³ Slik Digital Britain Final Report. Også Frankrike ønsker etter det vi erfarer å legge til rette for DAB +.